

تصویب اعلامیه حقوق بشر در سازمان ملل متحد (1948م)

در جریان جنگ جهانی دوم، هنگامی که منشور ملل متحد در دست تدوین بود...

در جریان جنگ جهانی دوم، هنگامی که منشور ملل متحد در دست تدوین بود، احترام به حقوق بشر و آزادی‌های سیاسی مورد توجه نمایندگان کشورهای مختلف جهان واقع شد. پس از چندی، سازمان ملل متحد تصمیم گرفت که این حقوق، همه جا و برای همه ملت‌ها قابل اجرا باشد. در ادامه، کمیسیون حقوق بشر در ژانویه سال 1947م شروع به کار کرد و پس از مدتی مطالعه و بررسی در قوانین اساسی کشورها و بحث و گفتگو در کمیسیون‌های مختلف، نتیجه مطالعات خود را به صورت لایحه‌ای به مجمع عمومی تقدیم کرد. مجمع مزبور در دهم دسامبر 1948م (19 آذر 1327ش) با رأی مثبت و 8 رأی ممتنع، اعلامیه جهانی حقوق بشر را تصویب کرد و این روز به عنوان روز جهانی حقوق بشر نام‌گذاری گردید. این اعلامیه، شامل یک مقدمه و سی ماده می‌باشد و در ماده اول آن به برابری افراد بشر و حاکمیت روح برادری در میان آن‌ها اشاره شده است. علی‌رغم تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر، واقعیت در عمل به گونه‌ای دیگر شکل گرفت. نگاهی گذرا به روی‌دادهای سیاسی و نظامی جهان پس از پایان جنگ دوم جهانی، تصویری از وقایع اسفبار را نشان می‌دهد که دقیقاً بیانگر فاصله زیاد میان اهداف و عملکرد جامعه بین‌المللی در دفاع از حقوق بشر است. به علاوه بر خلاف تصور اولیه، شعار دفاع از حقوق بشر، عملاً به ابزاری در جهت اعمال فشارهای سیاسی و اقتصادی دولت‌های غربی بر کشورهای مستقل جهان برای پیشبرد منافع استعماری این دولت‌ها، می‌دَل شده است. هم‌اکنون بسیاری از کشورهای جهان، با توجه به این واقعیت تلخ و هم‌چنین به دلیل ناهم‌خوانی برخی بندهای اعلامیه حقوق بشر با اعتقادات، فرهنگ و رسوم آنان، خواستار تغییر در این بندها و جلوگیری از استفاده ابزاری از این اعلامیه هستند. به دنبال تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر در دهم دسامبر 1948م توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد و تأیید حقوق طبیعی و اجتماعی افراد بشر توسط این سازمان بین‌المللی، روز دهم دسامبر (برابر با 19 آذر 1327ش) به عنوان روز جهانی حقوق بشر نام‌گذاری شده است.